

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CỦA TRUNG TÂM HỌC TẬP CỘNG ĐỒNG THEO ĐỊNH HƯỚNG XÂY DỰNG XÃ HỘI HỌC TẬP

Nguyễn Lan Giang - Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình
Trương Xuân Cừ - Ban chỉ đạo Tây Bắc

Ngày nhận bài: 15/01/2018; ngày sửa chữa: 18/01/2018; ngày duyệt đăng: 26/03/2018.

Abstract: Meeting the needs of learning of learners, community-based learning centers have become useful schools for the people. Over time, the network of learning centers has developed widely throughout the country, bringing more learning opportunities and improving the living standards for people. In this article, authors focus on theoretical issues of learning society, community-based learning centers as well as management of activities of community-based learning centers towards developing learning society.

Keywords: Community-based learning center, management, learning society.

1. Mở đầu

Xây dựng xã hội học tập (XHHT) ở cơ sở thông qua việc mở rộng và phát triển các trung tâm học tập cộng đồng (HTCĐ) là một chủ trương mang tính chiến lược của Đảng, Nhà nước. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về Đổi mới căn bản toàn diện GD-ĐT, nhấn mạnh mục tiêu của giáo dục nước ta là: “*Xây dựng nền giáo dục mở, thực học, thực nghiệp, dạy tốt, học tốt, quản lý (QL) tốt; có cơ cấu, phương thức giáo dục hợp lý, gắn với xây dựng XHHT*” [1]. Muốn thực hiện phương hướng trên, một trong những giải pháp hữu hiệu là thông qua các Trung tâm HTCĐ để tạo cơ hội cho người dân học tập để tự nâng cao kiến thức và kỹ năng nhằm cải thiện chất lượng cuộc sống của họ.

Hoạt động của trung tâm HTCĐ nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho mọi người, ở mọi lứa tuổi được học tập thường xuyên, suốt đời. Ở các trung tâm HTCĐ, người dân được học tập xóa mù chữ, phổ biến kiến thức, chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật và chia sẻ kinh nghiệm cuộc sống nhằm góp phần tăng năng suất lao động, nâng cao chất lượng cuộc sống. Đây cũng là nơi thực hiện việc phổ biến, tư vấn chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước đến với mọi người dân.

Trong những năm qua, được sự định hướng chỉ đạo của Đảng, Nhà nước, các Bộ, Ban, Ngành, đoàn thể; sự nỗ lực cố gắng của nhân dân, trung tâm HTCĐ ở các địa phương ngày càng được phát triển. Hệ thống các Trung tâm HTCĐ đã phát triển ở rộng khắp; hình thức hoạt động ngày càng đa dạng, chất lượng hoạt động này càng gia tăng, từng bước đáp ứng nhu cầu người học, góp phần quan trọng vào sự phát triển KT-XH tại địa phương và đất nước. Tuy nhiên, những kết quả đã đạt được của các trung tâm HTCĐ chưa tương xứng với vị thế và chức năng của mình, chưa đáp ứng tốt được nhu cầu học tập

của nhân dân tại các địa phương. Nghiên cứu về QL hoạt động của trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT là việc làm có ý nghĩa cấp thiết, góp phần hoàn thiện, nâng cao chất lượng hoạt động tại các trung tâm HTCĐ, đồng thời đóng góp tích cực vào sự thành công của quá trình xây dựng XHHT tại các địa phương.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Xã hội học tập và xây dựng xã hội học tập

2.1.1. Học tập suốt đời (HTSD) chỉ việc học tập diễn ra liên tục trong tất cả các giai đoạn của cuộc đời mỗi con người. HTSD có những đặc điểm sau: - Học tập là một khái niệm rộng, được hiểu là bất cứ quá trình, hoạt động nào đem lại sự thay đổi về kiến thức, kỹ năng, thái độ và hành vi của cá nhân. HTSD là nhu cầu của tất cả mọi người, ở mọi độ tuổi; - Mục đích HTSD có sự thay đổi - ngày càng thiết thực hơn và có cả yếu tố thực dụng hơn. HTSD không chỉ để biết, chỉ để có bằng cấp hay chứng chỉ mà cần tính đến “*nhu cầu cần gì học nấy*”, học để có kiến thức, có năng lực thực sự để làm việc, để kiếm sống, nâng cao thu nhập, cải thiện chất lượng cuộc sống, để tồn tại và thích nghi trong mỗi cộng đồng và rộng hơn là cả xã hội lại đang thay đổi nhanh; - Nội dung HTSD ngày càng đa dạng và phong phú, không chỉ bao gồm những tri thức, kỹ năng nghề nghiệp thông thường, được cập nhật, nâng cao như trước đây mà còn bao gồm cả kỹ năng sống, những kiến thức về văn hóa của các dân tộc,... Tất cả nội dung HTSD này nhằm giúp cho mọi người có cuộc sống ngày càng chất lượng hơn, hòa hợp hơn và làm việc có hiệu quả hơn trong môi trường đa văn hóa; - Phương thức HTSD ngày càng mềm dẻo, linh hoạt: Tập trung và tại chức; chính quy, không chính quy và phi chính quy; mặt đối mặt và từ xa (trực tuyến/e-learning, qua đài, tivi); tự học; - Phương tiện HTSD ngày càng đa dạng, hiện đại và thuận tiện nhờ khoa học, công nghệ phát triển mạnh, nhất là công nghệ thông tin và truyền

thông; - Địa điểm HTSD diễn ra ở mọi nơi, không chỉ ở các cơ sở giáo dục mà có thể tại các thiết chế văn hóa - giáo dục khác và tại tất cả các nơi diễn ra các hoạt động tham quan, du lịch, nói chuyện, tọa đàm, lao động sản xuất, vui chơi, thể dục thể thao,... và kể cả ngay tại mỗi gia đình; - Thời gian HTSD diễn ra bất cứ lúc nào miễn là thuận tiện về thời gian và công việc của mỗi cá nhân.

2.1.2. Xã hội học tập: XHHT là một xã hội mà ở đó ai cũng học tập, học ở mọi lứa tuổi, ở mọi nơi, mọi lúc. Mọi hiện tượng, mọi sự kiện, mọi hoạt động... đều có thể là đối tượng, nội dung học tập, tùy theo sự quan tâm của người học. Phương pháp học tập rất đa dạng, tùy theo điều kiện cụ thể của người học có thể học tập theo những cách ở trường lớp, theo những phương thức đa dạng trong cuộc sống như trong lao động, trong giao tiếp, trong giải trí... và bằng mọi phương tiện thông tin, thông lưu, nói mạng trong và ngoài nước. Xã hội học tập chứa đựng ý tưởng về giáo dục suốt đời.

HTSD và XHHT là hai khái niệm có liên quan, gắn bó chặt chẽ với nhau. “Cốt lõi của ý tưởng về một XHHT, trong đó việc HTSD là nội dung xuyên suốt, là phải có một nền giáo dục đáp ứng những thách thức của một thế giới thay đổi nhanh chóng và để đạt điều này phải đưa con người trở lại nhà trường để ứng xử với những tình huống mới mẻ, nổi lên trong đời sống cá nhân hay đời sống nghề nghiệp của họ [2].

2.1.3. Xây dựng xã hội học tập

Xã hội hiện đại với sự bùng nổ về thông tin tri thức đã mang lại cho mỗi cá nhân và toàn xã hội những cơ hội cho quá trình phát triển, tuy nhiên, nó cũng đưa đến những yêu cầu mới cho mỗi quốc gia, dân tộc và mỗi cá nhân. Xây dựng và phát triển XHHT góp phần tăng cường cơ hội học tập cho nhân dân, giúp cho mỗi cá nhân nâng cao trình độ của mình, từ đó đáp ứng tốt những nhu cầu ngày càng cao của xã hội.

Ngày 9/1/2013, Thủ tướng Chính phủ đã ra Quyết định số 89/QĐ-TTg về *Đề án xây dựng XHHT giai đoạn 2012-2020* với những quan điểm chỉ đạo sau: - Mỗi người dân đều có nhiệm vụ HTSD để trở thành công dân tốt, có nghề và lao động có năng suất cao; - Các cơ quan nhà nước, các lực lượng kinh tế và xã hội, các đơn vị quân đội và công an, cùng mọi gia đình đều có trách nhiệm cung ứng các cơ hội học tập và tạo điều kiện để ai cũng được học và học suốt đời; - Xây dựng một hệ thống giáo dục, trong đó có sự liên kết, gắn bó giữa giáo dục chính quy với giáo dục thường xuyên, tạo nên những thiết chế giáo dục giúp người dân HTSD.

2.2. Hoạt động của trung tâm học tập cộng đồng theo định hướng xây dựng xã hội học tập

2.2.1. Khái niệm

- **Cộng đồng:** Theo UNESCO, cộng đồng là một tập hợp người có cùng chung một lợi ích, cùng làm việc vì một mục đích chung nào đó và cùng sinh sống trong một khu vực xác định. Những người chỉ sống gần nhau, không có sự tổ chức lại thì đơn thuần chỉ là sự tập trung của một nhóm các cá nhân và không thực hiện các chức năng như một thể thống nhất. Cộng đồng (community) được hiểu theo nghĩa chung nhất là: “một cơ thể sống/cơ quan/tổ chức nơi sinh sống và tương tác giữa cái này với các khác”. Trong khái niệm này, điều đáng chú ý, được nhấn mạnh: cộng đồng là “cơ thể sống”, có sự “tương tác” của các thành viên.

- **Trung tâm học tập cộng đồng:** Theo quan niệm của UNESCO khu vực, trung tâm HTCĐ là cơ sở giáo dục không chính quy của làng/xã, thường do cộng đồng thành lập và quản lý nhằm góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân và phát triển cộng đồng thông qua việc tạo cơ hội HTSD của người dân trong cộng đồng do cộng đồng và vì lợi ích của cộng đồng

2.2.2. Các hoạt động của trung tâm học tập cộng đồng

Các hoạt động của trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT rất đa dạng và phong phú. Mỗi hoạt động được tổ chức một cách hợp lý và khoa học, điều đó được thể hiện cụ thể như sau:

- **Mục đích của hoạt động:** Hoạt động của trung tâm HTCĐ nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho mọi người ở mọi lứa tuổi được học tập thường xuyên, HTSD; được phổ biến kiến thức và sáng kiến kinh nghiệm trong sản xuất và cuộc sống góp phần xoá đói giảm nghèo, tăng năng suất lao động, giải quyết việc làm; nâng cao chất lượng cuộc sống của từng người dân và cả cộng đồng; là nơi thực hiện việc phổ biến chủ trương, chính sách, pháp luật đến với mọi người dân.

- **Nội dung của hoạt động:** Các loại hình hoạt động của trung tâm HTCĐ bao gồm [3]: + Tổ chức thực hiện có hiệu quả công tác xóa mù chữ và giáo dục tiếp tục sau khi biết chữ, củng cố chất lượng phổ cập giáo dục; tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức nhằm mở rộng hiểu biết, nâng cao nhận thức và cải thiện chất lượng cuộc sống của nhân dân; + Tổ chức các hoạt động giao lưu văn hoá, văn nghệ, thể dục thể thao, đọc sách báo, tư vấn khuyến học, giáo dục cho con em nhân dân địa phương, phòng chống tệ nạn xã hội; + Điều tra nhu cầu học tập của cộng đồng, xây dựng nội dung và hình thức học tập phù hợp với điều kiện cụ thể của từng nhóm đối tượng; + QL tài chính, cơ sở vật chất, trang thiết bị của trung tâm theo quy định của pháp luật.

- **Tổ chức hoạt động:** Hoạt động của các trung tâm HTCĐ được tổ chức một cách đa dạng, linh hoạt; mềm dẻo, thiết thực và khả thi. Cụ thể: + **Tính đa dạng:** Trung

tâm HTCĐ là nơi cung ứng cơ hội học tập cho tất cả mọi người có nhu cầu, vì vậy, để thực hiện nhiệm vụ đó trung tâm phải thực hiện đa dạng các hoạt động giáo dục. Tính đa dạng thể hiện ở các mặt: Đa dạng các loại chương trình giáo dục; đa dạng hình thức tổ chức; đa dạng về không gian, thời gian; + *Tính mềm dẻo*: Tính mềm dẻo trong hoạt động giáo dục là một trong những nét đặc trưng của trung tâm HTCĐ. Mềm dẻo biểu hiện ở tính năng động, nhạy bén, linh hoạt của tổ chức, đặc biệt là của trung tâm HTCĐ trong cơ chế thị trường. Tính mềm dẻo còn cho phép kiểu hoạt động của trung tâm theo cơ chế mới, không khép kín để thu hút và cung ứng được mọi cơ hội học tập cho mọi người, mọi nhu cầu với mọi điều kiện khác nhau. Mềm dẻo phải biểu hiện đầy đủ các mặt: mềm dẻo nội dung, mềm dẻo chương trình, mềm dẻo về tổ chức, QL và có khi phải mềm dẻo cả về hiệu quả kinh tế. Đặc biệt phải hết sức mềm dẻo trong việc xử lý các mối quan hệ trong việc xác định nội dung và cách thức thực hiện từng nhiệm vụ cụ thể của mình cho phù hợp với từng đối tượng phục vụ và đối tác phối hợp; + *Tính thiết thực, khả thi*: Tính thiết thực, khả thi nói lên sự đảm bảo tương đối có cơ sở của việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của trung tâm. Mọi hoạt động của trung tâm phải được xây dựng trên cơ sở đã tính hết các điều kiện bên trong, bên ngoài, trên dưới. Không được đề ra các nhiệm vụ vượt quá khả năng của trung tâm. Điều đó cũng nhắc nhở cho trung tâm phải lựa sức mình, lựa sức các đối tác liên kết, lựa sức Nhà nước, cộng đồng trong việc xây dựng và hoạch định kế hoạch hoạt động và đồng thời cũng là để đảm bảo lòng tin của mọi người đối với trung tâm.

- *Nguồn lực phục vụ hoạt động*: Trung tâm HTCĐ là cơ sở giáo dục không chính quy, ngoài công lập, do dân lập ra để phục vụ nhu cầu học tập ngày càng cao của nhân dân. Đảng và Nhà nước ta rất quan tâm đến việc học tập của nhân dân, coi GD-ĐT là quốc sách hàng đầu nhưng ngân sách nhà nước còn rất nhiều khó khăn nên chỉ hỗ trợ một phần, còn nguồn lực chính phải khai thác từ cộng đồng. Việc huy động các nguồn lực phải theo phương thức “xã hội hóa”, không trông chờ vào cấp trên mà phải tận dụng các nguồn lực ngay tại cộng đồng. Nguồn lực gồm: nhân lực, vật lực, tài lực và tin lực.

- *Kiểm tra, đánh giá kết quả của hoạt động*: Kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động của các trung tâm HTCĐ là việc làm có ý nghĩa quan trọng, bởi lẽ, thông qua việc kiểm tra, đánh giá, lãnh đạo các trung tâm HTCĐ, đội ngũ GV, hướng dẫn viên của trung tâm và lãnh đạo của các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể nhận diện được những kết quả đã đạt được và những vấn đề còn tồn tại trong hoạt động của các trung tâm, cũng như thực trạng đóng góp của các trung tâm

đối với quá trình xây dựng XHHT tại các địa phương. Trên cơ sở đó, các cấp, các ngành cùng nghiên cứu, áp dụng các biện pháp phù hợp và hiệu quả hơn, góp phần phát triển, nâng cao chất lượng hoạt động của các trung tâm, từng bước xây dựng XHHT một cách bền vững.

2.3. Quản lý hoạt động của trung tâm học tập cộng đồng theo định hướng xây dựng xã hội học tập

QL có các chức năng cơ bản sau: - Kế hoạch hóa (planning): Là việc chủ thể QL căn cứ vào thực trạng ban đầu của tổ chức, căn cứ vào nhiệm vụ được giao mà xác định mục tiêu và lựa chọn phương tiện, con đường, biện pháp, cách thức để đạt mục tiêu đó; - Tổ chức (organizing): Là việc chủ thể QL thiết lập cơ cấu bộ máy và bố trí nhân lực, thiết lập cơ chế hoạt động của tổ chức và việc điều phối nguồn nhân lực vật chất nhằm thực hiện được mục tiêu đã định ra trong kế hoạch; - Chỉ đạo (leading): Là việc chủ thể QL có tác động QL nhằm hướng dẫn công việc, liên kết, liên hệ, động viên các đơn vị và cá nhân của tổ chức thực hiện mục tiêu đặt ra trong kế hoạch; - Kiểm tra (controlling): Là việc chủ thể QL định ra các chuẩn mực hoạt động, theo dõi để so sánh, đánh giá kết quả so với các chuẩn mực đó.

QL hoạt động của trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT được thực hiện cụ thể như sau: - Lập kế hoạch cho các hoạt động tại trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT; - Tổ chức hoạt động tại trung tâm HTCĐ đáp ứng nhu cầu người học; - Chỉ đạo các hoạt động tại trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT; - Kiểm tra, đánh giá các hoạt động tại trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT; - QL các nguồn lực phục vụ hoạt động tại trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT.

QL hoạt động của trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT là một quá trình lâu dài, phức tạp, chịu ảnh hưởng của nhiều ý tổ khách quan và chủ quan khác nhau, trong đó chúng ta có thể kể đến một số yếu tố cơ bản như: - Các yếu tố khách quan bao gồm: Cơ chế, chính sách có liên quan đến các trung tâm HTCĐ và QL hoạt động của các trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT; sự quan tâm, chỉ đạo, đầu tư của lãnh đạo các cấp ủy Đảng, chính quyền, các cơ quan, ban, ngành tại địa phương; điều kiện kinh tế, xã hội của địa phương; - Các yếu tố chủ quan bao gồm: năng lực QL của đội ngũ cán bộ QL các trung tâm HTCĐ; trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ cán bộ cộng tác trong các hoạt động tại trung tâm; hệ thống cơ sở vật chất và nguồn kinh phí dành cho các hoạt động của trung tâm; trình độ nhận thức và mức độ tích cực của người học tại trung tâm.

(Xem tiếp trang 89)

tự học cũng như tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng (đánh giá lẫn nhau). Khi phỏng vấn GV, đa số họ đều chia sẻ, hoạt động dạy học của GV trên lớp chủ yếu là truyền đạt nội dung bài học để HS hiểu mà không đủ thời gian để tích hợp việc dạy cách học cho các em, cũng không có các buổi ngoại khóa cho hoạt động này.

3. Kết luận

Như vậy, có 4/10 nội dung quản lý HDDH của HT các trường THPT huyện Nhà Bè, TP. Hồ Chí Minh được đánh giá là thực hiện ở mức “bình thường”; còn lại 6/10 nội dung ở mức “tốt”; tuy nhiên, các nội dung cụ thể trong mỗi nội dung này được đánh giá ở các mức độ khác nhau, trong đó có nhiều nội dung ở mức “không tốt”. Nhìn chung, những nội dung mang tính chỉ đạo theo tinh thần đổi mới của HT tới GV thì được đánh giá ở mức cao, còn những nội dung mang tính thực hiện cụ thể thì được đánh giá thấp. Từ thực trạng trên, HT các nhà trường cần có những biện pháp kịp thời cho vấn đề này trong thời gian tới.

Tài liệu tham khảo

- [1] Nguyễn Văn Huy (2017). *Quản lý hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh tại Trường trung học phổ thông Nguyễn Trãi - Ba Đình, Hà Nội*. Tạp chí Quản lý Giáo dục, số 2 - tháng 2/2017, tr 50-55.
- [2] Nguyễn Ngọc Hồng (2017). *Quản lý hoạt động dạy học ở các trường trung học phổ thông huyện Quảng Xương, Thanh Hóa theo định hướng phát triển năng lực học sinh*. Tạp chí Quản lý Giáo dục, số 5, tr 72-76.
- [3] Đỗ Thị Thanh Thủy (chủ biên) - Nguyễn Thành Vinh - Hà Thế Truyền - Nguyễn Thị Tuyết Hạnh (2017). *Quản lý hoạt động dạy học trong trường phổ thông*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [4] Nguyễn Công Khanh (chủ biên) - Đào Thị Oanh (2016). *Giáo trình Kiểm tra đánh giá trong giáo dục*. NXB Đại học Sư phạm.
- [5] Nguyễn Thái Ngọc Hà (2018). *Nhận thức của sinh viên Khoa Sư phạm Trường Đại học An Giang về Quyền tác giả trong nghiên cứu khoa học*. Tạp chí Giáo dục, số 422, tr 60-64; bìa 3.
- [6] Bộ GD-ĐT (2014). *Thông tư số 12/2014/TT-BGDĐT ngày 28/3/2014 về “Ban hành điều lệ trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học”*.
- [7] Dương Trần Bình (2016). *Quản lý hoạt động dạy học ở trường tiểu học tại thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục*. Luận án tiến sĩ Khoa học Giáo dục, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam.

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ QUẢN LÝ...

(Tiếp theo trang 105)

3. Kết luận

Trung tâm HTCĐ có vai trò quan trọng đối với quá trình xây dựng XHHT, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu học tập của nhân dân, góp phần phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội tại địa phương. QL hoạt động tại các trung tâm đảm bảo cho hoạt động của các trung tâm HTCĐ luôn được tiến hành một cách thuận lợi, thực hiện được chức năng, nhiệm vụ của mình. Do đó, nếu các cán bộ QL, lãnh đạo tại địa phương và các cán bộ, giáo viên các trung tâm HTCĐ chú trọng đến các vấn đề có liên quan đến công tác QL hoạt động của các trung tâm HTCĐ theo định hướng xây dựng XHHT sẽ làm cho công tác này ngày càng mang lại chất lượng và hiệu quả cao.

Tài liệu tham khảo

- [1] Ban Chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*.
- [2] Thủ tướng Chính phủ (2005). Quyết định số 112/2005/QĐ-TTg ngày 18/5/2005 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án Xây dựng xã học tập giai đoạn 2005-2010. NXB Lao động.
- [3] Bùi Minh Hiền - Nguyễn Vũ Bích Hiền (chủ biên). *Quản lý và lãnh đạo nhà trường*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [4] Bộ GD-ĐT (2008). *Quy chế tổ chức và hoạt động của trung tâm học tập cộng đồng tại xã, phường, thị trấn* (ban hành kèm theo Quyết định 09/2008/QĐ-BGDĐT của Bộ GD-ĐT).
- [5] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [6] Phạm Tất Dong (2014). *Mấy vấn đề lý luận và thực tiễn của Đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục theo Nghị quyết Trung ương XI*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [7] Bộ GD-ĐT và Hội khuyến học Việt Nam (2008). *Tài liệu Hội nghị sơ kết 3 năm thực hiện Đề án xây dựng xã hội học tập giai đoạn 2005-2010*.